



**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA**

Aşağıda belirtilen sorularımın **Adalet Bakanı Bekir Bozdağ** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü' nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 17/02/2022

  
**Dersim DAG**

**Diyarbakır Milletvekili**

Cezaevlerinde yaşanan hak ihlalleri kamuoyunun tüm çağrı ve bilgilendirmelerine rağmen devam etmektedir. Son aylarda cezaevlerinde sürekli ölüm haberleri gelmektedir. Uzun süre cezaevinde kalan birçok tutuklu hastalanmaktadır. İnsan Hakları Derneği'nin paylaştığı verilere göre 605'i ağır olmak üzere toplamda bin 600 hasta tutuklu bulunmaktadır. Mahpusların, götürüldükleri hastanelerde yaşadıkları sorunların başında askerlerin muayene odasında bulunmayı istemeleri ve kelepçeli olarak muayene dayatılması gelmektedir. Erzurum Oltu T Tipi Cezaevi'nde de hak ihlalleri yaşanmaktadır. Hasta tutuklular kendilerine insan onuruna yaraşır muamelede bulunulmadığı için tedavi olmak istememektedirler. Oltu T Tipi Cezaevinde bulunan tutuklulardan Naci Acar'ın epilepsi, şeker, kolesterol ve kan pıhtılaşması hastalığı bulunmaktadır. Hamit Pürnek KOAH hastası. Mehmet Terzioğlu'nun bağırsak hastalığı bulunuyor. Sevgi İlboğa ise infazı yakılan sara hastası bir tutuklu. Oltu Cezaevinde bulunan hasta tutuklular kelepçeli muayene olmayı reddettikleri için tedavileri engellenmekte ve suçlanarak disiplin cezalarına maruz kalmaktadır. Türk Tabipler Birliği'nin Aralık 1994'te konuyla ilgili yayınladığı bildirmede kelepçelerin açtırılmasını "hekimin görevi" olarak nitelendirmektedir. Muayeneler sırasında hastaların kelepçeleri açtırılmalı, klinik özgürlük koşullarına ve hasta haklarına uygun tam bir ortam sağlanmalıdır. Bunun için muayene ortamlarında hasta ve sağlık personeli dışında kimse bulunmamalıdır. Bu hasta ve hekimin hakkı ve hekimin görevidir. İstanbul Protokolü olarak da bilinen ve 9 Ağustos 1999 tarihinde Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliği'ne sunulan yazılı metinde ise kolluk kuvvetlerinin muayenenin tamamen dışında olması gerektiği ifade edilmektedir. 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun ilgili maddesi muğlak ifadeler içermekte ve mahpusların kelepçeli olarak muayene edilmesinin önünü keyfiyete bırakmaktadır. 5275 sayılı kanundaki ilgili maddenin acilen açığa kavuşturulup hastaların kelepçeli bir şekilde muayene edilmesinin önüne geçilmelidir.

**Bu bağlamda;**

1. Erzurum Oltu T Tipi Cezaevi'nde kelepçeli muayene olmayı reddeden hasta mahpusların talepleri yerine getirilecek midir? Konuya ilişkin açıklama yapacak mısınız?
2. 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun tutuklu ve hükümlülerin tedavi hakkının yerine getirilmesiyle ilgili madde tekrar düzenlenecek midir? Kelepçeli muayene insanlık onuruna aykırı değil midir?
3. Zorlama ve dayatma yoluyla mahpusları hastaneye sevk etmeye çalışan cezaevi yönetimi hakkında soruşturma açılacak mıdır?

59257

4. İnsan Hakları Derneği'nin hasta tutuklulara ilişkin yayımladığı raporlardan bakanlığınız haberdar mıdır? Cezaevlerinde hasta olduğu sağlık raporları ile tespit edilmiş kaç mahpus bulunmaktadır? Bakanlığınız hasta tutuklulara dair bir araştırma yapmış mıdır? Hasta tutukluların tedavisinin daha sağlıklı şartlarda yapılması için tahliye etmeyi planlıyor musunuz?

5. Ağır hasta mahpuslara yönelik yasal düzenleme olmasına rağmen hasta tutukluların infazlarının ertelenmemesinin nedeni nedir?